

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

**SPRENDIMAS
DĖL PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2014 METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ
PLANO PATVIRTINIMO**

2014 m. balandžio 24 d. Nr. T-160
Pakruojis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. 1132 „Dėl socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. A1-104 „Dėl socialinių paslaugų plano formos ir socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijų patvirtinimo“, Pakruojo rajono savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a**

patvirtinti Pakruojo rajono savivaldybės 2014 metų socialinių paslaugų planą (pridedama).

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Merė

Asta Jasiūnienė

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2014 METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS

I. ĮVADAS

1. BENDRA INFORMACIJA

Pakruojo rajono savivaldybės Socialinių paslaugų 2014 metų planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu (Žin., 2006 m. sausio 19 d. Nr. X-493), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 „Dėl socialinių paslaugų planavimo metodikos“ ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“. Pakruojo rajono savivaldybės socialinių paslaugų planai rengiami nuo 2007 metų. Pagrindinis prioritetas išlieka nepakitęs – nestacionarių socialinių paslaugų plėtra, nes būtent šios paslaugos yra priimtinesnės, artimesnės namų aplinkai, pigesnės. Tačiau socialinių paslaugų planų įgyvendinimui reikalingos lėšos kasmet didėja.

Socialinės paslaugos traktuojamos kaip paslaugos, kuriomis suteikiama pagalba asmeniui (šeimai), dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturinčiam, neįgijusiam arba praradusiam gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime. Socialinės paslaugos teikiamos įvertinus atskirų asmenų, socialinių žmonių grupių, bendruomenės socialinius poreikius ir kuriant socialinių paslaugų tinklą bendruomenėje.

Socialinių paslaugų įstatymas bei jo poįstatyminiai aktai reglamentuoja socialinių paslaugų valdymą, skyrimą, jų teikimą, finansavimą, mokėjimą už paslaugas ir aiškiai apibrėžia savivaldybių ir valstybės reikalavimų specifiką, detalizuojant šių paslaugų priežiūrą ir kontrolę.

Socialinių paslaugų įstatymas numato, kad kiekvienos savivaldybės administracijoje turi būti įsteigtas skyrius, atsakingas už socialinių paslaugų ir kitos socialinės paramos organizavimą. Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius, vadovaudamasis šio įstatymo nuostatomis, kasmet analizuoja socialinių paslaugų poreikį, planuoja jų rūšis, apimtį.

2. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO IR PLĖTROS TIKSLAI

Pakruojo rajono savivaldybės socialinėse įstaigose socialinių paslaugų organizavimas, jų teikimas ir plėtra orientuojami į socialines paslaugas kaip socialinės atskirties mažinimo veiksnį. Keliama tokie šios vizijos įgyvendinimo tikslai:

- Rengti ir įgyvendinti socialines programas, skatinti visuomenines organizacijas aktyviai teikti socialines paslaugas.
- Gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, prioritetą teikti kompleksinių nestacionarių socialinių paslaugų teikimui.

3. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANO RENGĖJAI

Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyriaus vedėja Daiva Rutkevičienė, Neįgaliųjų reikalų ir socialinių paslaugų poskyrio vedėja – Alma Stankevičienė.

Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus vedėja Giedrė Židonienė

Socialinių paslaugų planas buvo rengiamas konsultuojantis su Pakruojo rajono savivaldybės administracijos darbuotojais, seniūnijų specialistais, rajono socialinių įstaigų vadovais, socialiniais darbuotojais bei kitais socialiniais partneriais. Parengto socialinių paslaugų plano projektas buvo aptartas rajono socialinių įstaigų vadovų pasitarime ir Socialinių paslaugų teikimo komisijos posėdyje 2014 m. kovo mėnesį, seniūnijų socialinių darbuotojų pasitarime 2014 m. balandžio mėnesį. Per susitikimus buvo analizuojami gyventojų socialinius poreikius lemiantys veiksniai, esama socialinių paslaugų infrastruktūra, aptarti socialinio darbo prioritetai ir tikslai, priemonės, kaip pasiekti tikslus, numatytos socialinių paslaugų plėtros kryptys.

II. BŪKLĖS ANALIZĖ

4. PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS SOCIALINĖS, EKONOMINĖS, DEMOGRAFINĖS SITUACIJOS ĮVERTINIMAS

Pakruojo rajono savivaldybė yra viena šiaurusių savivaldybių šalies šiaurėje. Pakruojo rajonas užima 1 316 kv. m. teritoriją, iš kurių 71,4 proc. užima žemės ūkio naudmenos, 19,6 proc. – miškai, 1,6 proc. – keliai, 2,3 proc. – užstatyta teritorija, 2,0 proc. – vandenys ir 3,1 proc. – kita žemė. Pakruojo rajono savivaldybė yra ketvirta pagal dydį Šiaulių apskrities savivaldybė.

Pakruojo rajonas šiaurinėje dalyje ribojasi su Latvijos siena, šiaurės vakaruose su Joniškio rajonu, vakaruose – su Šiaulių rajonu, pietuose – su Radviliškio rajonu, o pietryčiuose ir pietuose – su Panevėžio bei Pasvalio rajonais. Rajonas patenka į Šiaulių ir Panevėžio miestų įtakos zoną. Taip pat Pakruojo rajonas patenka į Valstybinį Lietuvos-Latvijos pasienio regioną. Rajone yra 2 miestai – Pakruojis ir Linkuva bei 5 mažesni miesteliai. Rajoną sudaro 8 seniūnijos: Guostagalio, Klovainių, Lygumų, Linkuvos, Pakruojo, Pašvitinio, Rozalimo ir Žeimelio. Pakruojo rajono administracinis centras – Pakruojo miestas, turintis gerą susisiekimą su didžiais Lietuvos miestais.

Gyventojų skaičius savivaldybėje mažėja. 2013 m. pradžioje Pakruojo r. sav. gyveno 22 549 gyventojai, tai 4 040 gyventojų (15,2 proc.) mažiau nei 2007 m. pradžioje. 2012 m. Pakruojo r. sav. darbingo amžiaus gyventojai sudarė 59,8 proc. (13 766 tūkst.), vaikai (iki 15 metų amžiaus) – 16,1 proc. (3 853 tūkst.), pensinio amžiaus žmonės – 24,1 proc. (5 551 tūkst.) visų gyventojų. Demografinės senatvės koeficientas, per pastaruosius 7 metus, Pakruojo rajone padidėjo 35,7 %, Lietuvos Respublikoje – 19,2 %, Šiaulių apskrityje – 32,7 %. Padidėjęs demografinės senatvės koeficientas rodo, kad visuomenė Pakruojo rajone senėja labiau nei Lietuvoje ar Šiaulių apskrityje. Tam įtakos turi žemas gimstamumas ir didelis mirtingumas, tai rodo demografinės pusiausvyros praradimą – neatsinaujinantį gyventojų skaičių ir sparčiai senėjančią visuomenę.

Pagal Pakruojo rajono savivaldybėje 2012 m. iš viso buvo 3 862 neįgalūs asmenys, kurie sudarė 16,6 proc. visų rajone gyvenančių asmenų skaičiaus. Neįgalių vaikų 2012 m. - 223, kurie sudarė 4,8 proc. visų Pakruojo rajono vaikų skaičiaus. Tai yra socialiai jautri ir pažeidžiama visuomenės grupė, todėl šios grupės socialinės integracijos skatinimas, gyvenimo sąlygų gerinimas yra svarbus prioritetas socialinės politikos srityje.

Įvertinus bendrąją socialinę visuomenės padėties pėjimą ir socialinių rodiklių kaitos dinamiką, galima apžvelgti šiandienos aktualijas, kurios sudaro prielaidas vertinti ir numatyti konkrečią socialinių paslaugų teikimo veiklą. Didelės emigracijos fone vyksta akivaizdus visuomenės senėjimas ir daugėja su emigracija susijusių socialinių problemų.

4.1. VIDUTINIS METINI GYVENTOJŲ SKAIČIUS IR SUDĖTIS

Pakruojo rajono savivaldybės gyventojų skaičius ir sudėtis

1 lentelė

Eil. nr.	Rodiklis	Gyventojų skaičius				
		2009	2010	2011	2012	2013
1		2	3	4	5	
1.	Gyventojų skaičius iš viso, iš jų:	27 008	26 561	25 740	23 203	22 549
1.1.	Miestuose:	7 422	7 359	6 716	6 570	6 426
1.1.1.	Pakruojuje	5 677	5 628	5 160	5 045	4 984
1.1.2.	Linkuvoje	1 745	1 731	1 556	1 525	1 442
1.2.	Kaimuose	19 586	19 202	19 024	16 633	16 123
2.	Iš bendro gyventojų skaičiaus:					
2.1	Pensinio amžiaus gyventojai	5 489	5 274	5 546	5 551	5 430
2.2.	Suaugę neįgalūs asmenys	2 947	2 999	3 897	3 862	4 121
2.3.	Vaikai	5 888	5 601	4 827	4 605	4 324
2.4.	Jaunimas	6 331	6 305	4 684	4 506	4 398
2.5.	Neįgalūs vaikai	253	245	228	223	217
2.6.	Socialinės rizikos vaikai	102	102	91	75	60
2.7.	Šeimų (trys ir daugiau vaikų) skaičius	600	707	358	312	280
3.	Socialinės rizikos šeimos	162	162	162	148	149
4.	Vaikų skaičius socialinės rizikos šeimose	422	428	422	386	392
5.	Globojamų vaikų skaičius	150	157	181	196	168
6.	Darbingo amžiaus gyventojų skaičius	16 599	16 588	14 234	13 766	13 481

Informacija: Statistikos departamento prie LRV duomenys; Lietuvos socialinio žemėlapis, Darbo biržos, Sodros ir kita informacija

Pakruojo rajone daugiau žmonių gyvena kaimuose. Tai reiškia, kad rajono savivaldybės specialistai daugiau dėmesio turi skirti kaimo ir atokiose vietovėse gyvenančių asmenų socialinės atskirties prevencijai.

2013 metais Pakruojo rajono gyventojų sudėtis procentais:

- pensinio amžiaus gyventojai – 24% visų rajono gyventojų;
- darbingo amžiaus asmenys – 57 % visų rajono gyventojų;
- vaikai – 19 % visų rajono gyventojų, iš jų:
  - vaikų skaičius socialinės rizikos šeimose - 19 % nuo visų rajono vaikų skaičiaus;
  - globojamų vaikų skaičius 4 % nuo visų rajono vaikų skaičiaus.

Kiti rodikliai:

- jaunimas – 19,5 % visų rajono gyventojų;
- suaugę neįgalūs asmenys – 18 % visų rajono gyventojų;
- neįgalūs vaikai – 1 % visų rajono gyventojų;

4.2. GYVENTOJŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ POREIKIUS LEMIANTYS VEIKSNIAI

Socialinių paslaugų tikslas – suteikti socialinę pagalbą asmenims (šeimoms), nesugebantiems (-čioms) pasirūpinti savo asmeniniu ir socialiniu gyvenimu, sudarant jiems sąlygas stiprinti savo gebėjimus patiems spręsti iškylančias socialines problemas ir siekiant sumažinti ar išvengti socialinės atskirties.

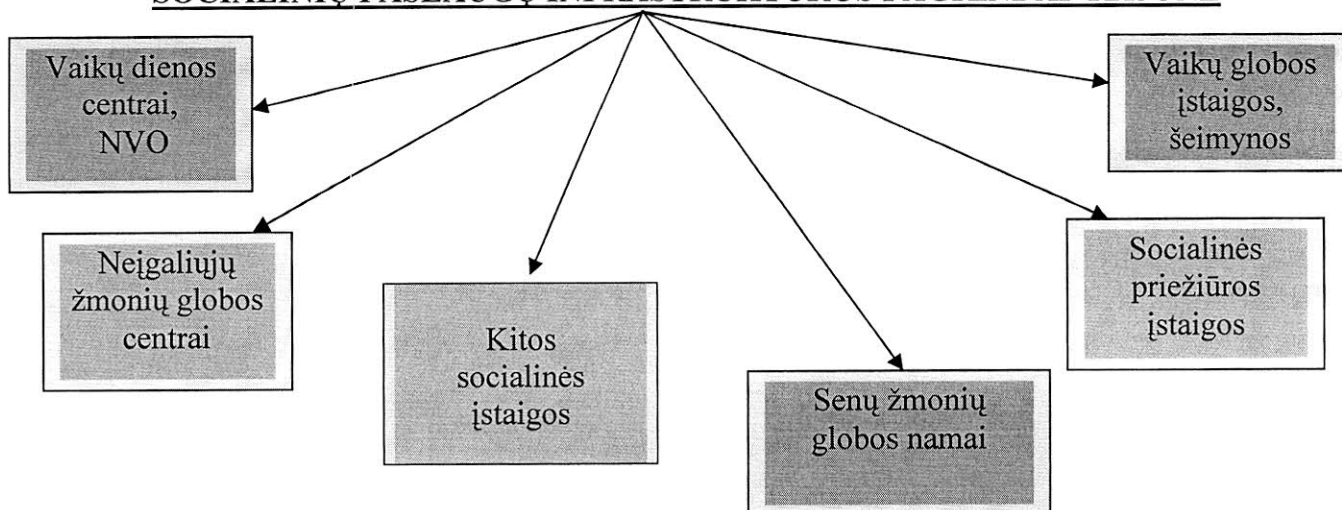
Socialines paslaugas gali gauti įvairios žmonių grupės (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrės 2006 m. balandžio 5 d. įsakymas Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“). Socialinių paslaugų gavėjai gali būti įvairaus amžiaus, skirtingų socialinių grupių asmenys:

- likę be tėvų globos vaikai ir jų šeimos;
- socialinės rizikos vaikai ir jų šeimos;
- vaikai su negalia ir jų šeimos;
- senyvo amžiaus asmenys ir jų šeimos;
- šeimos, kurios auginą neįgalius vaikus;
- suaugę neįgalūs asmenys ir jų šeimos;
- socialinės rizikos suaugę asmenys ir jų šeimos;
- socialinės rizikos šeimos;
- kiti asmenys.

Socialinės paslaugos gali būti teikiamos tiek socialinių paslaugų įstaigose (globos namuose, nakvynės namuose, dienos centre, socialinių paslaugų centre ir kt.), tiek asmens namuose. Savivaldybė atsakinga už socialinių paslaugų teikimą jos teritorijoje nuolat gyvenantiems asmenims, todėl ji ir yra didžiosios dalies socialinių paslaugų steigėja.

Pagrindinis uždavinys – teikti prioritetą kompleksišku nestacionarių socialinių paslaugų teikimui, grąžinti žmogaus gebėjimą pasirūpinti savimi, suteikti pagalbą tiems, kurie negali be jos savarankiškai gyventi, tai yra ieškoti priemonių ir efektyvių paslaugų teikimo būdų, suteikti rajono gyventojams daugiau paslaugų, sudaryti galimybę jiems gyventi pilnavertį gyvenimą. Socialinių paslaugų įstaigų tinklas rajone kurtas keletą metų: veikia stacionarios socialinės globos įstaigos, Nestacionarių socialinių paslaugų centras, dienos centrai ir bendruomenių centrai. Čia teikiamos bendrosios ir specialiosios socialinės paslaugos, nes pastarųjų metų ekonominės ir socialinės permamos palietė ir daugumą rajono gyventojų.

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ INFRASTRUKTŪROS PAGRINDAI RAJONE

1 pav. Socialinės rūpybos skyriaus informacija

PAKRUOJO RAJONE VEIKIANTYS SOCIALINĖS VEIKLOS OBJEKTAI (namai, centrai, padaliniai, šeimynos)

Istaigos (padaliniai), kurių steigėjas yra Pakruojo rajono savivaldybė

- Linkuvos socialinių paslaugų centras
- Linkuvos socialinių paslaugų centro Savarankiško gyvenimo namai žmonėms su negalia
- Linkuvos socialinių paslaugų centras Savarankiško gyvenimo namai senyvo amžiaus žmonėms
- Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras
- Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras
- Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro Samariečių vaikų globos namai
- Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro Laikino gyvenimo namai
- Globos poskyris prie Slaugos ir palaikomojo gydymo skyriaus VŠĮ Pakruojo ligoninėje

Istaigos, kurių steigėjas yra visuomeninės organizacijos

- Pamūšio šv. Antano Paduviečio parapijiniai vaikų globos namai
- Lygumų bendruomenės vaikų dienos centras
- Pakruojo šv. J. Krikštytojo parapijos vaikų dienos centras
- Pamūšio kaimo bendruomenės vaikų dienos centras
- Olgos Sipavičienės šeimyna
- Renetos Tamašauskienės šeimyna
- VŠĮ „Retenė“
- VŠĮ Pakruojo neįgaliųjų dienos centras
- Rozalimo miestelio bendruomenės socialinės pagalbos centras
- Klovainių bendruomenės centras

BENDROSIOS SOCIALINĖS PASLAUGOS

Bendrosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio gebėjimai savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime gali būti ugdomi ar kompensuojami atskiromis, be nuolatinės specialistų pagalbos teikiamomis paslaugomis.

Bendrosioms socialinėms paslaugoms priskiriamos informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, sociokultūrinės paslaugos, transporto organizavimo, maitinimo organizavimo, aprūpinimo būtiniaisiais drabužiais ir avalyne bei kitos paslaugos.

Svarbus uždavinys – *Skatinti visuomenines organizacijas aktyviai teikti socialines paslaugas, suteikti visokeriopą pagalbą visuomeniniams partneriams, siekiant sudaryti optimalias sąlygas žmogui jam įprastoje aplinkoje.*

Jau daugelį metų aktyviai veikia visuomeninės neįgaliųjų žmonių organizacijos, bendruomenės, ieškoma savanorių, kurie galėtų teikti nestacionarias paslaugas, siekiama padėti žmogui, sudaryti sąlygas kuo ilgiau gyventi jam pažįstamoje ir artimoje aplinkoje. Veikia Rozalimo bendruomenės socialinės pagalbos centras, kitų bendruomenių centrai, kur bendrauti, užsiimti, teikti tarpusavio pagalbą renkasi įvairių socialinių grupių asmenys. Pakruojo rajone veikia 18 socialines paslaugas teikiančių veiklos objektų.

Bendrosios socialinės paslaugos suteiktos Pakruojo rajono gyventojams 2013 metais rajono biudžetinėse įstaigose

3 lentelė

Eil. Nr.	Įstaigos, organizacijos pavadinimas	Socialinės paslaugos pavadinimas								Visos
		Informavimas	Konsultavimas	Tarpininkavimas ir atstovavimas	Maitinimo organizavimas	Aprūpinimas būtiniaisiais drabužiais ir avalyne	Transporto organizavimas	Sociokultūrinės paslaugos	Asmens higienos	
1.	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	570	95	180	3 686	-	2 281	3 950	3 250	14 012
2.	Linkuvos socialinių paslaugų centras	624	320	2 677	6 813	22	341	1 964	3 999	16 760
3.	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	7 060	1 504	910	8 115	530	110	800	3 000	22 029
	Iš viso	8 254	1 919	3 767	18 614	552	2 732	6 714	10 249	52 801

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Šios socialinės įstaigos, kurių steigėjas yra Pakruojo rajono savivaldybės taryba bendrąsias socialines paslaugas teikia biudžeto lėšomis.

Kitos paslaugos, teikiamos rajono gyventojams

4 lentelė

Eil. Nr.	Paslaugos pavadinimas	2008 m.		2009 m.		2010 m.		2011 m.		2012 m.		2013 m.	
		Asmenų sk.	Vienetai sk.	Asmenų sk.	Vienetai sk.	Asmenų sk.	Vienetai sk.	Asmenų sk.	Vienetai sk.	Asmenų sk.	Vienetai sk.	Asmenų sk.	Vienetai sk.
1.	Būsto pritaikymas	9		3		3		-		2		2	
2.	Aprūpinimas tech. pagalbos priemonėmis	678	913	350	503	405	432	397	432	310	341	317	347

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

SPECIALIOSIOS SOCIALINĖS PASLAUGOS

Specialiosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio gebėjimams savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime ugdyti ar kompensuoti bendrųjų socialinių paslaugų nepakanka.

Specialiosioms paslaugoms priskiriama:

- 1) socialinė priežiūra;
- 2) socialinė globa.

Socialinė priežiūra yra visuma paslaugų, kuriomis asmeniui (šeimai) teikiama kompleksinė pagalba, kuriai nereikia nuolatinės specialistų priežiūros. Socialinei priežiūrai priskiriamos pagalbos į namus, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, laikino apnakvindinimo bei kitos paslaugos. Socialinė globa yra visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė pagalba, kuriai reikia nuolatinės specialistų priežiūros.

Socialinė globa pagal trukmę skirstoma į dienos, trumpalaikę ir ilgalaikę.

Specialiosios socialinės paslaugos, teikiamos Pakruojo rajone

5 lentelė

Metai	Socialinė priežiūra					Socialinė globa		
	Pagalba į namus	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	Laikinas apnakvindinimas	Intensyvi krizių įveikimo pagalba	Dienos socialinė globa	Trumpalaikė socialinė globa	Ilgalaikė socialinė globa
2007	98	30	-	3	-	4	54	57
2008	120	28	14	10	5	3	24	49
2009	126	5	22	5	7	3	67	63
2010	119	6	26	9	6	3	78	54
2011	125	15	28	8	8	5	90	54
2012	137	149	30	10	6	7	144	57
2013	142	162	33	21	4	8	109	94

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Nuo 2006 m. seniūnijose dirba socialiniai darbuotojai darbui su socialinės rizikos šeimomis. Rajone nežymiai kinta socialinei rizikos grupei priklausančių šeimų, kuriose auga nepilnamečiai vaikai iki 18 metų amžiaus, skaičius (žiūrėti 15 lentelę).

Specialiosios socialinės paslaugos, teikiamos asmenims, turintiems sunkią negalią

6 lentelė

Specialiųjų socialinių paslaugų gavėjai	Metai														
	2009			2010			2011			2012			2013		
	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	Linkuvos socialinių paslaugų centras	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	Linkuvos socialinių paslaugų centras	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	Linkuvos socialinių paslaugų centras	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	Linkuvos socialinių paslaugų centras	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	Linkuvos socialinių paslaugų centras	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras
Bendras gavėjų skaičius	24	49	45	24	53	45	25	53	64	23	64	81	24	91	69
Iš jų asmenys su sunkia negalia	23	16	8	13	14	6	16	20	10	12	26	20	12	30	18

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Savivaldybės administracija perka specialiąsias socialines paslaugas arba jas finansuoja pagal socialinių paslaugų programas. Tam sudaromos socialinių paslaugų teikimo sutartys. Socialinės globos kainas tvirtina steigėjas.

Socialinių paslaugų kainos nebiudžetinėse rajono socialinėse įstaigose

7 lentelė

Įstaigos pavadinimas								
Metai	Pamūšio parapijiniai vaikų globos namai (1 asm. mėnesiui)	Lygumų vaikų dienos centras (1 asm. 1 mėn.)	Pakruojo parapijos vaikų dienos centras (1 asm. 1 mėn.)	Pamūšio kaimo bendruomenės vaikų dienos centras (1 asm. 1 mėn.)	Olgos Sipavičienės šeimyna (1 asm. 1 mėn. vidurkis)	R. Tamašauskienės šeimyna (1 asm. 1 mėn. vidurkis)	VŠĮ „Retenė“ (1 asm. 1 val.)	VŠĮ Pakruojo neįgalųjų dienos centras (1 asm. 1 val.)
2009	1 394,00	100,60	100,60	-	-	-	-	2,40
2010	1 460,00	100,60	100,60	-	1 231,55	1 257,75	2,40	2,40
2011	1 629,00	100,60	100,60	-	1 264,52	1 316,25	2,40	2,40
2012	1 629,00	100,60	100,60	-	1 268,92	1 387,20	-	-
2013	1 773,67	100,60	100,60	100,60	1 288,00	1 213,60	-	-

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Vaiko teisių apsauga

Vaiko globa istoriškai ir tradiciškai visada buvo jautri ir aktuali visuomenės problema. Šalies politikos ir ekonomikos pokyčiai neabejotinai keičia kiekvieno žmogaus gyvenimą. Ne visi žmonės pasirenę prisitaikyti prie spartaus pasikeitimų tempo keliamų reikalavimų. Labai aktuali pasikeitusios visuomenės problema yra krizės ištiktos šeimos, neužtikrinančios savo vaikui saugumo ir gerovės. Įvairios objektyvios ir subjektyvios priežastys lemia tai, jog vaikų, netekusių tėvų globos, skaičius mūsų šalyje yra didelis. Neabejotinai galima teigti, kad šeima sudaro geriausias sąlygas vaikui visapusiškai vystytis. Todėl vaikų, netekusių tėvų globos, apgyvendinimą valstybinėse institucijose reikėtų taikyti kaip kraštutinį atvejį bei būtina užtikrinti tai, kad vaikas, apgyvendintas institucijoje negyventų ilgiau nei tai yra būtina.

Informacija apie vaiko globą rajone

8 lentelė

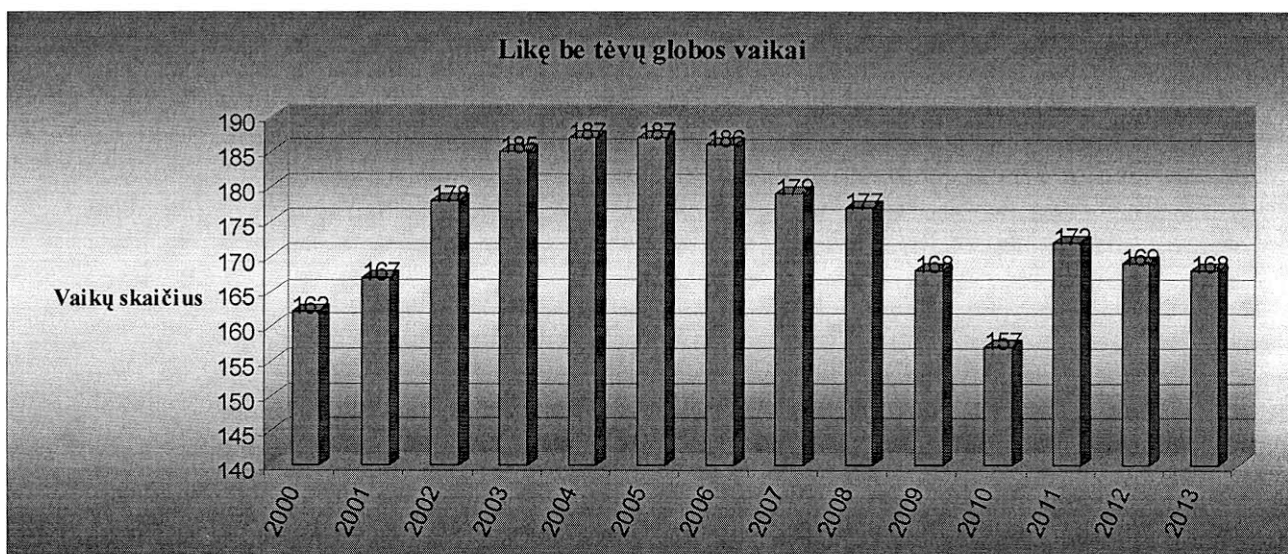
Metai	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Globos forma											
Vaikai, netekę tėvų globos, gyvenantys šeimose, šeimynose, institucijose	185	187	187	186	179	177	168	157	172	169	168
Šeimose globojami vaikai	106	109	108	105	100	106	106	102	104	106	104
Šeimynose globojami vaikai	16	16	15	15	12	12	10	14	16	15	17
Institucijose globojami vaikai	63	62	64	66	67	59	52	41	52	48	47
Per metus likę be tėvų globos vaikai	68	66	49	45	40	50	21	26	63	48	31

Informacija. Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrius

2014 metų sausio 1 d. Pakruojo rajone buvo globojami 168 likę be tėvų globos vaikai. Iš jų 104 gyvena šeimose, 17 – šeimynose, 47 – globos institucijose. Jiems nustatytos 107 nuolatinės globos (rūpybos) ir 61 laikinoji.

Šeimose per 2013 metus buvo apgyvendinti 12 vaikų, tačiau institucinė globa, kai tenka vaiką skubiai paimti iš šeimos dėl vaikai kylančios realios grėsmės sveikatai ir gyvybei, išlieka aktuali, todėl 19 vaikų buvo laikinai apgyvendinti globos institucijose.

Per 2013 metus buvo užregistruoti 31 atvejai, kuomet vaikams reikėjo nustatyti laikinąją globą (rūpybą), dviems iš jų – per metus net du kartus. 11 atvejų, pasikeitus šeimoje situacijai, vaikai gražinti tėvams. Dažniausiai iš šeimų vaikai paimti dėl nepriežiūros ir tėvų girtavimo. Du vaikai apgyvendinti Šiaulių miesto savivaldybės sutrikusio vystymosi kūdikių namuose – dėl tėvų netinkamo elgesio, kuris kėlė pavojų vaikų saugumui ir gyvybei. Viena nepilnametė apgyvendinta vaiko ir motinos globos namuose „Užuovėja“, kadangi mergaitei buvo paskirta vidutinė priežiūros priemonė Vilniaus vaikų socializacijos centre, mergaitė laukėsi kūdikio. Gimus kūdikiui, naujagimiui taip pat nustatyta laikinoji globa vaiko ir motinos globos namuose „Užuovėja“ kartu su motina.

2 pav. Vaikai, likę be tėvų globos

Vaiko teisių apsaugos skyriaus pagrindinės darbo funkcijos: vaiko globa (rūpyba), įvaikinimas, atstovavimas vaiko teisėms įstaigose ir institucijose, ieškinių dėl tėvystės teisių apribojimo rengimas, darbas su socialinės rizikos šeimomis, tėvų bendravimas su vaikais ir kita. Skyrius per 2013 m. policijos komisariatams pateikė informaciją apie 97 šeimoms, kurios buvo traukiamos administracinė atsakomybėn ar pradėti ikiteisminiai tyrimai.

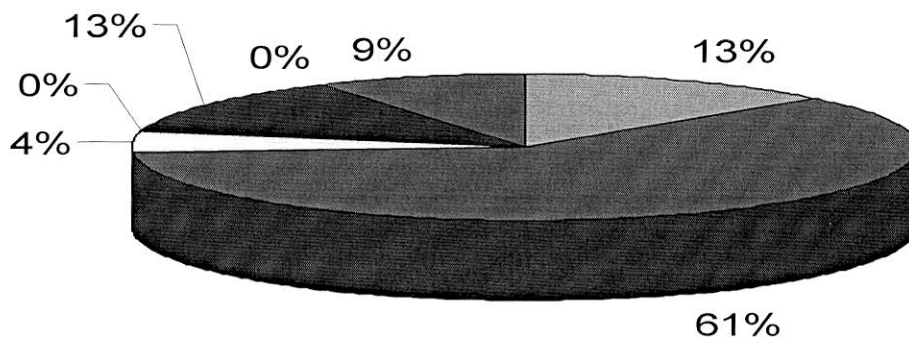
Smurtas prieš vaikus Pakruojo rajone

9 lentelė

Smurto pobūdis	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Fizinis	17	14	13	13	4	9	5	4	3	6	4
Psichologinis	45	92	38	51	33	50	56	58	63	37	23
Seksualinis	2	-	6	5	1	-	3	1	-	-	-
Iš viso	64	106	57	69	38	59	64	63	66	43	27

Informacija. Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrius

Socialinės rizikos šeimų pagal įrašymo į apskaitą priežastis procentinė išraiška 2013 m.

- Socialinės rizikos šeimos į socialinės rizikos šeimų apskaitą įrašytos dėl girtavimo, psichotropinių medžiagų vartojimo
- Socialinės rizikos šeimos į socialinės rizikos šeimų apskaitą įrašytos dėl socialinių įgūdžių stokos, dėl negebėjimo tinkamai rūpintis vaiku
- Socialinės rizikos šeimos į socialinės rizikos šeimų apskaitą įrašytos dėl psichologinės, fizinės ar seksualinės prievartos prieš vaikus
- Socialinės rizikos šeimos į socialinės rizikos šeimų apskaitą įrašytos dėl to, kad valstybės skiriamą paramą naudoja ne vaiko interesams
- Socialinės rizikos šeimos į socialinės rizikos šeimų apskaitą įrašytos dėl to, kad vaikui nustatyta laikinoji globa
- Socialinės rizikos šeimos į socialinės rizikos šeimų apskaitą įrašytos dėl to, kad teismo sprendimu tėvams laikinai apribota tėvų valdžia ir vaikui nustatyta nuolatinė globa
- Socialinės rizikos šeimos į socialinės rizikos šeimų apskaitą įrašytos dėl kitų priežasčių

3 pav. Socialinės rizikos šeimos

Analizuojant 2013 m. įtraukimo priežastis (3 pav.), kurios sąlygoja įtraukimo į socialinės rizikos šeimų apskaitą, pirmoje vietoje atsiduria šeimos, kurios neturi socialinių įgūdžių (14 šeimų), antroje vietoje šeimos, kuriose girtaujama (3 šeimos), dėl to, kad vaikui nustatyta laikinoji globa (3 šeimos), dėl kitų priežasčių įrašytos (2 šeimos) ir dėl fizinio smurto vaiko atžvilgiu (1 šeima). Šeimos kurios įtrauktos į socialinės rizikos šeimų apskaitą dažniausiai turi ne vieną problemą, o visą kompleksą dėl kurių nėra tinkamai tenkinamos vaikų teisės ir teisėti interesai. Analizuojant laikotarpio pabaigoje priežastis dėl kurių šeimos įtrauktos į riziką išlieka girtavimas 71 šeima, kuriose auga 199 vaikas, antroje vietoje socialinių įgūdžių stoka 47 šeimos, kuriose auga 117 vaikų, trečioje vietoje būtų dėl kitų priežasčių įrašytos 9 šeimos, kuriose auga 26 vaikai, ketvirtoje įrašytos šeimos dėl to, kad vaikui nustatyta laikinoji globa 8 šeimos, jose auga 14 vaikų, penktoje dėl to, kad teismo sprendimu tėvams apribota tėvų valdžia ir vaikui nustatyta nuolatinė globa 6 šeimos, jose auga 16 vaikų, šeštoje vietoje dėl kurių priežasčių šeimos įtrauktos vienodas šeimų skaičius tiek dėl prievartos prieš vaikus 4 šeimos, jose auga 10 vaikų ir dėl to, kad valstybės skiriamą paramą naudoja ne vaiko interesams 4 šeimos ir jose auga 10 vaikų.

2013 m. į Pakruojo rajono savivaldybės socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, apskaitą buvo įrašytos 23 naujas šeimas, kuriose auga 59 nepilnamečiai vaikai.

Svarbu pažymėti, kad dalis apskaitoje esančių šeimų pačios neaugina vaikų, nes vaikams nustatyta globa: iš 392 socialinės rizikos šeimose augančių vaikų 62 vaikams nustatyta globa, iš jų 45 vaikams laikinoji globa, 17 vaikų nuolatinė globa.

4.3. KITI RODIKLIAI

Pakruojo rajono savivaldybės biudžeto faktinės išlaidos, skiriamos socialines paslaugas teikiančioms įstaigoms (tūkst. Lt)

10 lentelė

Rodikliai	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
1. Savivaldybės biudžetas, iš viso	52 063,1	64 872,8	61 154,0	61 110,0	64 704,2	62 918,6	61 664,6
2. Išlaidos rajono socialinių paslaugų įstaigoms. Iš jų:	2 068,3	2 569,2	2 450,43	2 261,78	2 285,4	2 464,0	2 451,01
1) Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	422,8	404,3	379,1	265,4	313,8	399,2	380,80
2) Linkuvos socialinių paslaugų centras	707,8	877,6	878,1	864,5	912,4	972,4	1 033,80
3) Pamūšio parapijiniai vaikų globos namai	151,8	239,6	290,6	287,6	417,9	473,9	389,62
4) Samariečių vaikų globos namai	139,3	130,0					
5) Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	379,5	506,2	554,9	438,9	523,30	507,1	553,9
6) Lygumų bendruomenės vaikų dienos centras	17,2	46,2	35,0	37,6	35,0	30,9	22,63
7) Pakruojo šv. Jono Krikštytojo parapijos vaikų dienos centras	23,9	41,5	33,6	32,8	24,9	27,5	22,64
8) VŠĮ Pakruojo neigaliųjų dienos centras	14,8	26,6	7,9	5,08	4,8	0,9	-
9) VŠĮ „Retenė“	-	4,0	6,0	4,8	14,1	-	-
10) Rozalimo miestelio bendruomenės socialinės pagalbos centras	10,0	5,0	-	-	-	-	-
11) Klovainių bendruomenės centras	10,0	10,0	-	-	-	-	-
12) Griepėdžių bendruomenės centras	12,0	5,0	-	-	-	-	-
13) Globos poskyris VŠĮ Pakruojo ligoninė	4,0	39,56	8,0	0,3	2,6	2,1	
15) Olgos Sipavičienės šeimyna	28,21	27,69	30,42	37,8	23,5	36,9	35,71
16) Renetos Tamašauskienės šeimyna	23,29	26,55	27,31	49,9	13,1	13,1	11,91
3. Ministerijos pavaldumo socialinėms įstaigoms	3,58	29,4	41,7	26,1	26,0	24,6	38,28
IŠ VISO (2+3):	2 071,88	2 598,6	2 492,13	2 287,88	2 311,4	2 488,6	2 489,29
Savivaldybės biudžeto dalis (įskaitant dotacijas)	(3,98 %)	(4,01%)	(4,08%)	(3,74 %)	(3,57 %)	(4,0 %)	(4,04 %)

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Pakruojo rajone savivaldybės biudžeto lėšų dalis, skiriama socialinėms paslaugoms finansuoti ir pirkti, nežymiai kinta. Visos socialines paslaugas teikiančios įstaigos yra visiškai ar iš dalies finansuojamos iš savivaldybės biudžeto (perkant paslaugas). Didžiausia lėšų dalis skiriama biudžetinėms įstaigoms, kurių steigėjas yra Pakruojo rajono savivaldybės taryba: Linkuvos socialinių paslaugų centrai, Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centrai, Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centrai. Šios įstaigos finansuojamos tiesiogiai. Su kitomis socialinėmis įstaigomis Socialinės rūpybos skyrius yra sudaręs socialinių paslaugų finansavimo sutartis.

Socialinėms paslaugoms skiriamos lėšos sudaro apie 4 % savivaldybės biudžeto lėšų.

5. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ INFRASTRUKTŪROS SAVIVALDYBĖJE ANALIZĖ

Institucijos, kuriose teikiamos socialinės paslaugos Pakruojo rajono savivaldybės gyventojams

11 lentelė

Eil. Nr.	Įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų (gavėjų) skaičius	
				Iš viso	Iš jų finansuojamų savivaldybės
1.	Socialinės globos namai	Linkuvos socialinių paslaugų centras	savivaldybė	20	20
2.		Linkuvos socialinių paslaugų centro Savarankiško gyvenimo namai senyvo amžiaus žmonėms	savivaldybė	30	30
3.		Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	savivaldybė	25	25
4.		Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro Samariečių vaikų globos namai „Naminukas“	savivaldybė	5	5
5.		Pamūšio parapijiniai vaikų globos namai	Pamūšio parapija	35	35
6.	Šeimynos	Olgos Sipavičienės šeimyna	Savivaldybė	12	12
7.		Renetos Tamašauskienės šeimyna	savivaldybė	6	6
8.	Laikino gyvenimo namai	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro Laikino gyvenimo namai	savivaldybė	20	20
9.	Savarankiško gyvenimo namai	Linkuvos socialinių paslaugų centro Savarankiško gyvenimo namai asmenims su negalia	savivaldybė	30	30
10.	Socialinės priežiūros centrai	Lygumų vaikų dienos centras	Lygumų bendruomenė	30	30
11.		Pakruojo parapijos vaikų dienos centras	Pakruojo šv. Jono Krikštytojo parapija	30	30
12.		Pamūšio bendruomenės vaikų dienos centras	Pamūšio bendruomenė	20	20
13.	Bendruomenės įstaigos	Klovainių miestelio bendruomenės centras	bendruomenė	×	×
14. 15.		Rozalimo bendruomenės socialinės pagalbos centras	bendruomenė	×	×
16.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos	Nestacionarių socialinių paslaugų centras	savivaldybė	×	×
17.		VŠĮ „Retenė“	Lietuvos žmonių su negalia sąjunga	×	×
18.		VŠĮ Pakruojo neįgaliųjų dienos centras	Pakruojo neįgaliųjų draugija	×	×
19.		Globos poskyris VŠĮ Pakruojo ligoninėje	savivaldybė	4	4

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

5.1. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ INFRASTRUKTŪROS IŠDĖSTYMAS IR SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO SAVIVALDYBĖJE PAKANKAMUMO LYGIS

Pastarųjų metų ekonominės ir socialinės permainos palietė ir daugumą mūsų rajono gyventojų. Kasdieniniame darbe susiduriame su labai įvairiomis socialinėmis žmonių grupėmis ar pavieniais asmenimis, kurie gyvena, žemiau skurdo ribos ar yra labai pažeidžiami. Pakruojo rajone yra sukurtas socialines paslaugas teikiančių įstaigų tinklas vaikams, pensinio amžiaus žmonėms, neįgaliems rajono gyventojams, vaikams, netekusiems tėvų globos.

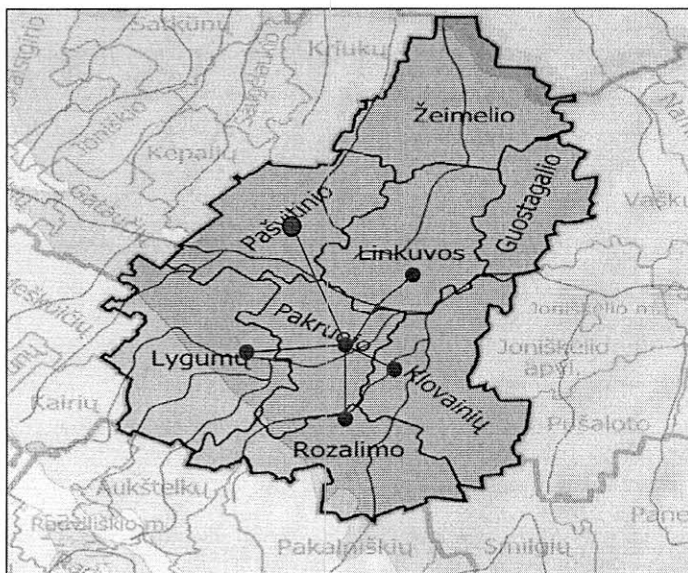
Socialinių paslaugų teikimas Pakruojo rajono savivaldybėje nėra tolygus. Daugiau paslaugų teikiama miesto socialinės rizikos grupės asmenims, kaime paslaugų kokybė ir kiekybė yra kiek mažesnės.

Pakruojo rajone veikiančios socialinės įstaigos (žiūrėti 8 psl.) pagal seniūnijas:

12 lentelė

	Guostagalio seniūnija	Klovainių seniūnija	Pakruojo seniūnija	Pašvitinio seniūnija	Rozalimo seniūnija	Lygumų seniūnija	Linkuvos seniūnija	Žeimelio seniūnija
2013	-	3	7	1	2	1	4	-

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

4 pav. Socialinės rūpybos skyriaus informacija

Socialinių paslaugų poreikį lemia daug faktorių. Vis dėlto didžiausias išlieka nestacionarių paslaugų poreikis. Ypač aktualios socialinės priežiūros paslaugos.

Pagalbos į namus paslaugas teikia Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro lankomosios priežiūros darbuotojai.

Aktyviai veikia visuomeninės neįgalių žmonių organizacijos, bendruomenės, ieškoma savanorių nestacionarių paslaugų teikimui, siekiama padėti žmogui, sudaryti sąlygas kuo ilgiau gyventi jam pažįstamoje ir artimoje aplinkoje. Didesnėms bendruomenėms reikalingi centrai, kuriuose galėtų rinktis bendravimui, užimtumui, tarpusavio pagalbai socialiai remtinų šeimų asmenys, vieniši, seni asmenys ir neįgalūs žmonės.

Rajono visuomenė sensta, jaunimas išvyksta studijuoti ir dažnai lieka didžiuosiuose Lietuvos miestuose, dalis darbingo amžiaus žmonių yra išvykę dirbti į užsienį, lieka seni tėvai, seneliai, todėl poreikis socialinėms paslaugoms didėja.

6. SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS TEIKTI SOCIALINES PASLAUGAS IR SOCIALINIŲ PASLAUGŲ POREIKIO ĮVERTINIMAS

13 lentelė

Eil. nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Skaičius asmenų (šeimų), kuriems nustatytas socialinių paslaugų poreikis 2013 m.:			1 000 gyventojų tenka vietų	Iš jų finansuoja savivaldybė
		viso	teikiamos	neteikiamos		
1	2	3	4	5	6	7
1.	Ilgalaikė socialinė globa	28	9	19	4,79	4,79
2.	Trumpalaikė socialinė globa	26	26	-	1,55	1,55
3.	Dienos socialinė globa institucijoje	4	4	-	0,44	0,44
4.	Dienos socialinė globa asmens namuose	-	-	-	-	-
5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	1	-	1	1,33	1,33
6.	Pagalba į namus	35	28	7	X	X
7.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas institucijoje	6	6	-	3,55	3,55
8.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose	29	29	-	X	X
9.	Laikinas apnakvindinimas	21	21	-	X	X
10.	Kitos socialinės priežiūros paslaugos	-	-	-	-	-
11.	Iš viso	150	123	27	11,66	11,66

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

6.1. SAVIVALDYBĖS ORGANIZUOJAMŲ SOCISLINIŲ PASLAUGŲ ANALIZĖ

Viena iš prioritetinių paslaugų rūšių Pakruojo rajone yra socialinė priežiūra (socialinė priežiūra – tai visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė, bet nuolatinės specialistų priežiūros nereikalaujanti pagalba).

Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras teikia šias socialinės priežiūros paslaugas: socialinių įgūdžių ugdymo, pagalbos į namus, laikino apnakvindinimo. Centre dirba 14 lankomosios priežiūros darbuotojų (13 etatų) ir 4 darbuotojai laikino gyvenimo namuose (1 socialinis darbuotojas dieną ir 3 socialinio darbuotojo padėjėjai naktimis).

1. Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas

Socialinių įgūdžių ugdymo paslauga teikiama Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro darbuotojų rajono socialinės rizikos šeimoms.

Socialinių įgūdžių ugdymo paslaugos Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centre

14 lentelė

Metai	Per 2008 m.	Per 2009 m.	Per 2010 m.	Per 2011 m.	Per 2012 m.	Per 2013 m.
Šeimų skaičius /vaikų skaičius	28/76	5/17	6/21	6/22	6/18	6/23

Informacija. Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras

Nuo 2006 m. socialinės priežiūros paslaugas socialinės rizikos šeimoms seniūnijose teikia socialiniai darbuotojai. Iš viso yra 9 etatai. Nuo 2014 metų įsteigtas 1 papildomas etatas. Socialinių įgūdžių ugdymo paslauga teikiama seniūnijose ir Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centre.

Socialinių įgūdžių ugdymo paslaugos savivaldybės administracijoje

15 lentelė

Seniūnija	Darbuotojų skaičius	Per 2009 m.		Per 2010 m.		Per 2011 m.		Per 2012 m.		Per 2013 m.	
		Šeimų skaičius	Vaikų skaičius	Šeimų skaičius	Vaikų skaičius	Šeimų skaičius	Vaikų skaičius	Šeimų skaičius	Vaikų skaičius	Šeimų skaičius	Vaikų skaičius
Pakruojo	1	33	65	29	61	26	54	35	65	35	63
Linkuvos	1	26	61	23	68	24	68	19	50	24	66
Žemelio	1	20	56	21	48	18	45	16	43	19	48
Lygumų	1	20	62	25	70	24	65	23	65	20	60
Klovainių	1	14	40	12	38	14	41	17	39	10	27
Rozalimo	1	19	49	22	55	21	52	13	38	14	38
Pašvitinio	1	20	51	19	48	15	42	13	38	14	39
Guostagalio	1	10	38	11	40	12	44	13	49	13	51
Iš viso	8	162	422	162	428	154	411	149	387	149	392

Informacija. Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrius

Pagalbos į namus paslaugos

Pagalbos į namus paslauga yra labiausiai ekonomiška, suteikia galimybę įvertinti seno ar neįgalaus žmogaus individualius poreikius, išlaiko žmogų namuose ir padeda nenutraukti ryšių su bendruomene, pagerina gyvenimo kokybę.

16 lentelė

Eil. nr.	Vertinimo parametrai	Metai					
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
1.	Asmenų, kuriems teikiamos paslaugos, skaičius	148	143	119	125	137	142
2.	Asmenų, kuriems neteikiamos paslaugos, skaičius	3	18	34	10	36	21
3.	Specialistų skaičius	13	14	14	14	14	14
4.	Asmenų, kuriems naujai nustatyta paslauga, skaičius	63	41	14	32	26	36

Informacija. Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras

Laikino apnakvindinimo paslauga teikiama Laikino gyvenimo namuose. Ši paslauga teikiama smurto aukoms (nukentėjusioms nuo smurto šeimoje moterims ir jų vaikams), rizikos grupėms priklausantiems vienišiams asmenims, šeimoms, laikinai neturinčioms gyvenamosios vietos, ir kitiems asmenims, kuriems yra nustatytas šios paslaugos poreikis.

Laikino gyvenimo namų gyventojų apskaita

17 lentelė

Metai	Per 2007 m.	Per 2008 m.	Per 2009 m.	Per 2010 m.	Per 2011 m.	Per 2012 m.	Per 2013 m.
Asmenų skaičius iš viso	37	55	54	57	61	61	43
Iš jų: tėvų /vaikų skaičius	1/2	11/18	13/20	12/22	11/18	10/17	10/8

Informacija. Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras

Rajone veikia stacionari socialinės globos paslaugas (seniems ir neįgaliems rajono gyventojams) teikianti įstaiga – Linkuvos socialinių paslaugų centras ir šio centro padaliniai: Savarankiško gyvenimo namai senyvo amžiaus žmonėms (įsteigti 2009 m.) ir Savarankiško gyvenimo namai žmonėms su negalia (įsteigti 2008 m.). Įvertinus asmens poreikius, Socialinės

rūpybos skyriaus vedėjo sprendimu, čia nukreipiami seni ir neįgalūs rajono gyventojai, kuriems nestacionarios paslaugos yra neveiksmingos. Šiose įstaigose gyvena iki 90 asmenų.

Socialinių paslaugų tinklas Pakruojo rajono savivaldybėje formuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais. Pagal statistinius duomenis yra pastebimos rajono gyventojų senėjimo tendencijos, todėl kasmet sudaromos eilės vienišų ir neįgalių rajono gyventojų, kurie turi būti nukreipiami į socialinės globos namus.

Informacija apie vienišus ir neįgalius rajono gyventojus, kurie yra nukreipti į globos namus.

18 lentelė

2007-01-01	2008-01-01	2009-01-01	2010-01-01	2011-01-01	2012-01-01	2013-01-01	2014-01-01
16	23	26	17	26	28	30	20

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Kitos socialinės globos paslaugas teikiančios įstaigos: Pamūšio šv. Antano Paduviečio parapijos vaikų globos namai, Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro Samariečių vaikų globos grupė, Renetos Tamašauskienės šeimyna (įregistruota nuo 2010 m. liepos 21 d.) ir Olgos Sipavičienės šeimyna (įregistruota nuo 2010 m. liepos 29 d.).

Informacija apie Pakruojo rajono vaikų globos įstaigas

19 lentelė

Eil. Nr.	Rodiklis	Metai						Pastabos
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	
1.	Vaikų globos įstaigų skaičius	5	5	4	4	4	4	Nuo 2010-09-01 uždaryta globos grupė Rozalimo vaikų darželyje
2.	Vietų skaičius vaikų globos įstaigose	67	64	59	65	65	58	
3.	Vaikų skaičius vaikų globos įstaigose	61	54	52	68	49	60	

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrius

Išvados:

- Rajone sukurta gera socialinių paslaugų infrastruktūros sistema. Socialinės paslaugos rajone teikiamos įvairioms asmenų grupėms.
- Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centrą tikslinga renovuoti, įkurti paramos šeimai centrą.
- Socialinių paslaugų teikimo kokybei užtikrinti ir paslaugų poreikiui patenkinti būtina išlaikyti turimus socialinių darbuotojų, socialinių darbuotojų padėjėjų etatus.
- Socialinės įstaigos turi pasiruošti licencijavimui. Tikslinga pertvarkyti vaikų globos įstaigas, renovuoti patalpas. Atlikti vaikų globos analizę ir numatyti priemones vaiko globai šeimoje skatinti.
- Kad būtų galima plėsti socialines paslaugas ir efektyviai naudoti lėšas, būtina ieškoti pigesnių socialinių paslaugų teikimo, pirkimo galimybių. Rengti socialinių paslaugų programas.
- Skatinti visuomenines organizacijas teikti bendrąsias socialines paslaugas.

7. SOCIALINIŲ DARBUOTOJŲ IR SOCIALINIŲ DABUOTOJŲ PADĖJĖJŲ SKAIČIUS SAVIVALDYBĖJE

Socialines paslaugas teikia socialiniai darbuotojai, socialinių darbuotojų padėjėjai, kiti specialistai. Pakruojo rajone socialiniai darbuotojai, jų padėjėjai dirba ne tik socialinės apsaugos sistemos įstaigose, bet ir savivaldybės administracijos struktūriniuose padaliniuose, sveikatos įstaigose. Analizuojant Pakruojo rajono socialinių paslaugų srityje dirbančių asmenų išsilavinimą nustatyta, kad 51 % darbuotojų turi universitetinį ar aukštąjį išsilavinimą, o socialinio darbo išsilavinimą turi 47 % darbuotojų.

Dauguma specialistų pageidautų įgyti socialinio darbo profesinę kvalifikaciją, bet tam, jų nuomone, trūkta lėšų.

Informacija apie Pakruojo rajono socialinius darbuotojus 2013 metais

20 lentelė

Eil. nr.	Įstaigos pavadinimas	Iš viso soc. darbuotojų	Socialinių darbuotojų skaičius pagal jų išsilavinimą				Iš jų soc. darbo
			Universitetinis	Aukštasis	Specialusis	Vidurinis	
1	2		3	4	5	6	7
1.	Socialinėse įstaigose iš viso, iš jų:	78	23	11	31	13	30
1.1.	Linkuvos socialinių paslaugų centras	16	2	3	7	4	6
1.2.	Pakruojo nestacionarių soc. paslaugų centras	26	3	2	17	4	6
1.3.	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	13	7	2	1	3	8
1.4.	Pamūšio parapijiniai vaikų globos namai	12	6	1	4	1	7
1.5.	Šeimynos	3	-	1	1	1	-
1.6.	VšĮ „Retenė“	1	1	-	-	-	1
1.7.	VšĮ Pakruojo neigaliųjų dienos centras	1	-	-	1	-	1
1.8.	Lygumų vaikų dienos centras	2	1	1	-	-	1
1.9.	Pakruojo parapijos vaikų dienos centras	2	1	1	-	-	-
1.10.	Klovainių miestelio bendruomenės centras	1	1	-	-	-	-
1.11.	Rozalimo bendruomenės soc. pagalbos centras	1	1	-	-	-	-
2.	Sveikatos priežiūros įstaigose iš viso, iš jų	4	4	-	-	-	4
2.1.	VšĮ PSPC	2	2	-	-	-	2
2.2.	VšĮ Pakruojo ligoninė	2	2	-	-	-	2
3.	Seniūnijose iš viso, iš jų	8	4	4	-	-	8
3.1.	Guostagalio	1	-	1	-	-	1
3.2.	Klovainių	1	1	-	-	-	1
3.3.	Linkuvos	1	-	1	-	-	1
3.4.	Lygumų	1	1	-	-	-	1
3.5.	Pakruojo	1	1	-	-	-	1
3.6.	Pašvitinio	1	1	-	-	-	1
3.7.	Rozalimo	1	-	1	-	-	1
3.8.	Žeimelio	1	-	1	-	-	1
4.	Iš viso	90	31	15	31	13	42

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

8. ANKSTESNIŲ METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATŲ TRUMPA APŽVALGA

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 „Dėl socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“ Pakruojo rajono socialinių paslaugų planas kasmet tvirtinamas Pakruojo rajono savivaldybės tarybos sprendimu po einamų metų savivaldybės biudžeto patvirtinimo.

Pakruojo rajono savivaldybės 2013 metų socialinių paslaugų plano ataskaita

Pakruojo rajono socialinių paslaugų 2013 planas patvirtintas Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2013 m. balandžio 18 d. sprendimu Nr. T-130. Priemonės buvo įgyvendinamos atsižvelgiant į tikslus:

1 tikslas. Rengti socialinės integracijos programas socialinės atskirties grupės asmenims:

1. Uždavinys. Įgyvendinti neigaliųjų socialinės atskirties mažinimo priemones, vykdyti neigaliųjų socialinę integraciją

1.1. Parengta Pakruojo rajono žmonių su negalia socialinės integracijos 2013 metų programa. Jai įgyvendinti skirtos lėšos būstui neigaliesiems pritaikyti – 18 688,29 litai (iš jų savivaldybės biudžeto lėšos – 3 621,76 litai, valstybės biudžeto lėšos – 15 066,53 litai). Būstai pritaikyti 2 neigaliesiems, eksploatuoti 2 keltuvai.

1.2. Įgyvendinti 5 Socialinės reabilitacijos paslaugų neigaliesiems bendruomenėje projektai. Pasirašytos paslaugų teikimo sutartys, suteiktos socialinės reabilitacijos paslaugos 589 rajono neigaliesiems. Šių projektų finansavimui panaudota viso 174,55 tūks. Lt (iš jų savivaldybės biudžeto lėšos – 16,0 tūks. Lt, valstybės biudžeto lėšos – 158,55 tūks. Lt).

1.3. Rengtos ir įgyvendintos kitos sociokultūrinių paslaugų neigaliesiems ir senyvo amžiaus žmonėms teikimo ir finansavimo 2013 metų programos.

2. Uždavinys. Organizuoti specialiųjų socialinių paslaugų teikimą rajono gyventojams.

2.1. Pagal pasirašytas paslaugų teikimo sutartis, Lygumų vaikų dienos centre ir Pakruojo vaikų dienos centre buvo suteikta 65 socialinės priežiūros paslaugų vaikams, augantiems socialinės rizikos šeimose. Panaudota 45,27 tūks. Lt savivaldybės biudžeto lėšų. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija šių centrų projektams įgyvendinti, veiklai vykdyti skyrė 63,9 tūks. Lt.

2 tikslas. Gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir jų kokybę:

1 uždavinys. Plėtoti profesines kompetencijas bei darbuotojų motyvaciją.

1.1. Visus 2013 metus buvo bendradarbiaujama savivaldybės įstaigomis ir kitomis respublikos institucijomis (Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Šiaulių apskrities savivaldybių socialinės paramos skyriais).

1.2. Kiekvieną mėnesį Socialinės rūpybos skyrius organizavo rajono socialinių įstaigų vadovų pasitarimus, per kuriuos buvo aptariami socialiniai klausimai. 79 kartus apsilankyta rajono socialinėse įstaigose, vykdyta darbo stebėseną, darbuotojai konsultuoti socialinio darbo klausimais. Nėra visiškai patenkintas visuose lygiuose dirbančių socialinių darbuotojų poreikis. Trūksta lankomosios priežiūros darbuotojų, dėl lėšų stygiaus neįsteigta papildomų etatų. Atsižvelgiant į socialinių įstaigų licencijavimo reikalavimus, Linkuvos socialinių paslaugų centre įsteigti 6 socialinio darbuotojo etatai. Iki atitikimo minimaliems reikalavimams reikia įsteigti 2 socialinio darbuotojo padėjėjo etatus Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centre.

1.3. Plėtotos profesinės kompetencijos, kelta darbuotojų motyvacija. Rajono socialiniai darbuotojai pagal finansines galimybes dalyvavo respublikiniuose seminaruose, konferencijose, kituose mokymuose, tobulino savo žinias.

1.4. Informacija apie rajone atliekamą socialinį darbą buvo skelbta savivaldybės interneto puslapyje, rajoniniame laikraštyje, regioninėje televizijoje.

1.5. Vykdyti projektą „Psichosocialinio darbo gerinimas kuriant partnerystę tarp socialinių tarnybų“ Nr. LLIV-242. Projekto trukmė 2012-2013 metai. Projekto vertė 324,9 tūkst. litų, panaudota 323,5 tūkst. Lt, iš jų 275,0 tūkst. Lt ES lėšų ir 48,5 tūkst. Lt savivaldybės biudžeto lėšų. Organizuoti amatų mokymai rajono neįgaliesiems, suremontuotos užimtumo patalpos Linkuvos socialinių paslaugų ir Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centruose, organizuoti seminarai rajono socialiniams darbuotojams, 3 pažintiniai vizitai į rajono ir respublikos socialines įstaigas, organizuotos 2 socialinė vasaros stovyklos Linkuvoje.

2. Uždavinys. Organizuoti socialinės globos paslaugų teikimą rajono gyventojams.

2.1. Siekiant efektyvinti globos įstaigų veiklą 2013 m. buvo ieškoma profesionalių problemų sprendimo būdų. Socialinių paslaugų įstaigoms, kurių steigėja yra savivaldybė, finansuoti panaudota 2 352,4 tūkst. Lt savivaldybės biudžeto lėšų. (LSPC, KSIJC, PNSPC).

2.2. Socialinių paslaugų įstaigų, kurių steigėjas nėra rajono savivaldybė (Pamūšio parapijiniai VGN, šeimynos), finansavimui sudarytos socialinių paslaugų lėšų kompensavimo sutartys. Socialinėms paslaugoms pirkti panaudota viso 92,89 savivaldybės biudžeto lėšų ir 395,5 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų (vaiko globos išmoka ir globos tikslinis priedas).

2.3. Su socialinių paslaugų įstaigomis, kurių steigėjas yra Socialinės apsaugos ir darbo ministerija arba privačios socialinės įstaigos, pasirašytos lėšų kompensavimo sutartys. Socialinės paslaugos buvo teikiamos 14 mūsų rajono gyventojų. Panaudota viso 136,74 tūkst. Lt iš jų: 38,29 tūkst. Lt savivaldybės biudžeto lėšų ir 98,45 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų.

III. UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

9. PRIORITETINĖS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLĖTROS KRYPTYS

Savivaldybė yra atsakinga už socialinių paslaugų teikimą rajono gyvenantojams. Atsižvelgiant į pateiktą savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų būklės ir finansavimo šaltinių analizę, galima teigti, kad socialinių paslaugų poreikis kasmet didėja.

Pagrindiniai socialinio darbo prioritetai 2013 metais nukreipti į paskirtų **socialinių paslaugų užtikrinimą**:

1. Rengti ir įgyvendinti socialines programas, skatinti visuomenines organizacijas aktyviai teikti socialines paslaugas;
2. Gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, prioritetą teikti kompleksišku nestacionarių socialinių paslaugų teikimui.

Socialinės atskirties prevencija ir socialinė integracija turi būti vykdoma keliomis pagrindinėmis kryptimis: darbas su neįgaliaisiais, senyvo amžiaus žmonėmis, socialinės rizikos šeimomis bei šiose šeimose augančiais vaikais. Šioms veikloms yra tikslinga rengti atskiras **socialines programas** ir jas įgyvendinti, organizuoti kompleksinių paslaugų teikimą Pakruojo rajone. Siekiant efektyvinti socialinių paslaugų organizavimą, būtina skatinti socialinių darbuotojų **kvalifikacijos kėlimą, plėtoti bendradarbiavimą** su kitomis įstaigomis, intensyvinti socialinių įstaigų **vykdomos veiklos viešinimą** (per rajono masinės informacijos priemones, susitikimus, pasitarimus, seminarus kt.), skatinti visuomeninių organizacijų veiklą.

Atsižvelgiant į finansines savivaldybės galimybes ir į kasmet didėjantį socialinių paslaugų poreikį, tikslinga ieškoti pigesnių socialinių paslaugų. Viena iš socialinių paslaugų užtikrinimo kryptių yra pagalbos į namus paslaugos. Tai perspektyvi veiklos plėtros sritis, nes pirmiausiai ekonomiškai palanki ir psichologiškai priimtinausia klientui bei labiausiai individualizuota, o tai reiškia, kad teikiama socialinių paslaugų kokybė yra optimali.

Socialinių paslaugų poreikis:

21 lentelė

Paslaugų rūšys	Paslaugų pavadinimai	Paslaugų gavėjai
Bendrosios socialinės paslaugos	1. Tarpininkavimas ir atstovavimas. 2. Maitinimo organizavimas. 3. Transporto organizavimas. 4. Sociokultūrinės paslaugos. 5. Asmens higienos paslaugos.	Socialinės rizikos vaikai ir jų šeimos, vaikai, turintys negalią ir jų šeimos, suaugę asmenys, turintys negalią ir jų šeimos, senyvo amžiaus asmenys, socialiai remtinios, skurdžiai gyvenančios šeimos ir jų vaikai, kiti asmenys ir jų šeimos
Specialiosios socialinės paslaugos	Socialinės priežiūros paslaugos: 1. Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas; 2. Intensyvi krizių įveikimo pagalba; 3. Pagalbos į namus paslaugos.	Socialinės rizikos vaikai ir jų šeimos, Vaikai, turintys negalią, ir jų šeimos, suaugę asmenys, turintys negalią, ir jų šeimos, kiti asmenys ir jų šeimos
	Socialinės globos paslaugos: 1. Trumpalaikė socialinė globa; 2. Ilgalaikė socialinė globa.	Vaikai, likę be tėvų globos, senyvo amžiaus asmenys, suaugę asmenys, turintys negalią

10. PRIEMONIŲ PLANAS 2014 METAMS

1 tikslas. Rengti ir įgyvendinti socialines programas, skatinti visuomenines organizacijas aktyviai teikti socialines paslaugas

22 lentelė

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos tūkst. Lt	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1. Įgyvendinti neigaliųjų socialinės atskirties mažinimo priemones, vykdyti neigaliųjų socialinę integraciją	1.1. Neigaliųjų socialinės integracijos 2014 metų programa	20,0 tūkst.lt. Būstui pritaikyti Iš jų: - 4,0 tūkst. Lt. (sav. b. lėšos) - 16,0 tūkst. Lt. (v. biud. lėšos)	Socialinės rūpybos skyrius	- Pritaikytas būstas 2 rajono gyventojams. - Vykdomi neigaliųjų socialinės integracijos renginiai
	1.2. Socialinės reabilitacijos paslaugų neigaliesiems bendruomenėje projektai	156,04 tūkst. Lt Iš jų: - 14,0 tūkst. Lt. (sav. b. lėšos) - 142,5 tūkst. Lt. (v. b. lėšos)	Socialinės rūpybos skyrius	- Pasirašytos paslaugų teikimo sutartys - Įgyvendinti 4 reabilitacijos paslaugų neigaliesiems bendruomenėje projektai
	1.3. Kitos sociokultūrinių paslaugų neigaliesiems ir senyvo amžiaus žmonėms teikimo ir finansavimo 2014 metų programos	(Programų rengėjų lėšos pagal poreikį)	Programų rengėjai	- Teikiamos sociokultūrinės paslaugos rajono neigaliesiems ir senyvo amžiaus žmonėms
2. Įgyvendinti vaiko socializacijos priemones, užtikrinant vaiko gerovę socialinės partnerystės pagrindu	2.1. Vaikų gerovės programa	(Programų rengėjų lėšos pagal poreikį)	Vaiko teisių apsaugos ir Socialinės rūpybos skyriai	Parengta ir įgyvendinta 2014 m. Vaikų gerovės programa

2. Tikslas. Gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, prioritetą teikti kompleksišku nestacionarių socialinių paslaugų teikimui

23 lentelė

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos tūkst. Lt	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1. Skatinti profesines kompetencijas bei darbuotojų motyvaciją	1.1. Bendradarbiavimas savivaldybės ir respublikos įstaigų lygmeniu	-	Socialinės rūpybos skyrius, Vaiko teisių apsaugos skyrius, Socialinių įstaigų vadovai	Gerosios darbo patirties sklaida ir pažinimas, kvalifikacijos tobulinimas
	1.2. Socialinių įstaigų vadovų ir darbuotojų pasitarimai.	-		
	1.3. Socialinių darbuotojų ir specialistų dalyvavimas mokymuose bei seminaruose	-		
	1.4. Rajone vykdomo socialinio darbo viešinimas	-		
2. Plėtoti specialiąsias socialinės priežiūros paslaugas rajono gyventojams	2.1. Socialinės priežiūros paslaugų teikimas socialinės rizikos šeimų vaikams	122,44 tūkst. Lt Vaikų dienų centrų finansavimui Iš jų: - 58,5 tūkst.lt. (sav. b. lėšos) - 63,9 tūkst. Lt. (v. b. lėšos)	Socialinės rūpybos skyrius	Įgyvendinat Vaikų gerovės programą sudarytos socialinių paslaugų teikimo sutartys su Lygumų, Pamūšio, Pakruojo vaikų dienos centrais
3. Organizuoti socialinės globos paslaugų teikimą rajono gyventojams	3.1. Socialinių paslaugų įstaigų, kurių steigėjas yra savivaldybė, finansavimas (LSPC, KSIJC, PNSPC, VšĮ Pakruojo ligoninė)	2 338,7 tūkst. Lt Iš jų: - 2012,4 tūkst. Lt. (sav. b. lėšos) - 296,3 tūkst. Lt. (v. b. lėšos soc. paslaugoms) - 30,0 tūkst. Lt. (v. b. lėšos vaiko globai)	Socialinės rūpybos skyrius, Socialinės įstaigos, NVO	Socialinės įstaigos, kurių steigėjas yra rajono savivaldybės taryba finansuojamos tiesiogiai. Su kitomis socialinėmis įstaigomis, kurių steigėjas nėra savivaldybės taryba, sudarytos socialinių paslaugų lėšų kompensavimo sutartys.
	3.2. Socialinių paslaugų įstaigų, kurių steigėjas nėra rajono savivaldybė, finansavimas (Pamūšio parapijiniai VGN, šeimynos)	856,8 tūkst. Lt Iš jų: - 507,8 tūkst. Lt. (sav. b. lėšos) - 349,00 tūkst. Lt. (v. b. lėšos vaiko globai ir tiksliniam globos priedui)		
	3.3. Socialinių paslaugų įstaigų, kurių steigėjas yra Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ar kitų rajonų savivaldybės	121,3 tūkst. Lt Iš jų: - 33,7 tūkst. Lt. (sav. b. lėšos) - 87,6 tūkst. Lt. (v. b. lėšos)		
	3.4. Socialinės globos įstaigų licencijavimas	(Steigėjų lėšos pagal poreikį)	Socialinės globos įstaigos (Linkuvos socialinių paslaugų centras, Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras, šeimynos)	

LĖŠŲ POREIKIS PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ 2014 M. PLANUI ĮGYVENDINTI

Lėšų poreikis Pakruojo rajono savivaldybės socialinių paslaugų 2014 m. plano įgyvendinimui: 3 615,7 tūks. Lt.

Iš jų:

- savivaldybės biudžeto lėšos – 2 630,4 tūks. Lt;
- valstybės biudžeto lėšos – 985,3 tūks. Lt, iš jų:
  - būsto pritaikymui 16,0 tūks. Lt,
  - reabilitacijos neįgaliesiems projektų įgyvendinimui – 142,5 tūks. Lt,
  - vaikų dienos centrų veiklai 63,9 tūks. Lt,
  - socialinėms paslaugoms 383,9 tūks. Lt,
  - vaiko globai ir tiksliniam globos priedui 379,0 tūks. Lt.

Savivaldybės biudžeto lėšos pagal asignavimų valdytojus:

- Biudžetinės socialinės rajono įstaigos (LSPC, KSIJC, PNSPC) – 2 012,4 tūks. Lt.;
- Socialinės rūpybos skyriui – 618,0 tūks. Lt.: iš jų:
  - būsto neįgaliesiems pritaikymui – 4,0 tūks. Lt;
  - reabilitacijos neįgaliesiems projektų įgyvendinimui 14,0 tūks. Lt;
  - socialinių paslaugų planui – 600,0 tūks. Lt.

Valstybės biudžeto lėšos pagal asignavimų valdytojus:

- Vaikų dienos centrai – 63,9 tūks. Lt;
- Socialinės rūpybos skyriui – 921,4 tūks. Lt:
  - būsto neįgaliesiems pritaikymui – 16,0 tūks. Lt;
  - reabilitacijos neįgaliesiems projektų įgyvendinimui 142,5 tūks. Lt;
  - socialinėms paslaugoms – 762,9 tūks. Lt.

11. REGIONINIŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ POREIKIS 2014 M.

24 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Įstaiga	Vietų skaičius
1	2	3	4
1.	Ilgalaikė socialinė globa	Pensionatas asmenims, turintiems proto ir psichinę negalią	Ventos socialinės globos namai- 2 Aukštelkės socialinės globos namai- 2 Skemų socialinės globos namai- 1 Linkuvos socialinės globos namai- 5 Jurdaičių socialinės globos namai- 1 UAB „Gemma“ – 1 Vaiko ir motinos globos namai „Užuovėja“ – 2 Planuojamas naujų vietų poreikis - 3 Viso :17
2.	Trumpalaikė socialinė globa	-	-
3.	Kitos socialinės paslaugos	-	-

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

IV. FINANSAVIMO PLANAS

12. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ FINANSAVIMO ŠALTINIAI

25 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Pagal faktines išlaidas tūkst. Lt.				Pagal planines išlaidas (tūkst. Lt)
		2010	2011	2012	2013	2014 metų planas
1	2	3	4	5	6	7
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms	2 287,9	2 311,4	2 488,6	2 489,29	2 596,1
1.1.	Palyginti su bendru savivaldybės biudžetu proc.	3,74	4,6	4,0	4,04	4,00
2.	LR valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos	676,4	845,10	902,5	926,6	1 067,8
	Iš jų:					
2.1.	Socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai	170,8	199,2	199,3	199,3	280,4
2.2.	Asmenų, turinčių sunkią negalią, socialinei globai	247,4	309,7	253,7	331,8	332,4
2.3.	Vaikų globos (rūpybos) išmokos	258,2	336,2	449,5	395,5	455,0
3.	ES struktūrinių fondų lėšos	-	-	155,7	167,8	-
3.1.	Latlit projektas			155,7	167,8	
3.2.	Rozalimo senelių namai					
4.	Asmenų įmokos už socialines paslaugas	467,3	516,4	563,4	629,6	630,0
	Iš jų:					
4.1.	Linkuvos socialinių paslaugų centras	396,5	441,5	488,4	534,5	550,0
4.2.	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	64,8	58,7	53,1	59,9	58,0
4.3.	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	6,0	16,2	21,9	35,2	22,0
5.	Kitos lėšos (SADM, LR Vyriausybė, NVO ir kt.) Iš jų:	432,6	549,0	486,3	265,05	261,78
5.1.	SADM	97,4	98,1	99,0	80,95	94,98
5.1.1.	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	27,5	28,2	29,1	17,05	31,08
5.1.2.	Lygumų vaikų dienos centas	32,8	32,8	32,8	29,0	29,0
5.1.3.	Pakruojo vaikų dienos centras	37,1	37,1	37,1	34,9	34,9
5.2.	NVO	335,2	450,9	387,3	184,1	166,8
5.2.1.	Parapijiniai vaikų globos namai	321,8	443,0	362,0	175,5	160,0
5.2.2.	Lygumų vaikų dienos centas	4,4	5,5	18,5	2,2	2,0
5.2.3.	Pakruojo vaikų dienos centras	9,0	2,4	6,8	6,4	4,8
	Iš viso	3 864,2	4 221,9	4 596,5	4 478,34	4 555,68

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

12.1. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ FINANSAVIMO ŠALTINIŲ ĮVERTINIMAS

Pakruojo rajono savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms finansuoti kasmet vidutiniškai sudaro apie 4% viso savivaldybės biudžeto. Socialinėms paslaugoms finansuoti, infrastruktūrai gerinti, socialinėms programoms vykdyti ieškoma lėšų, dalyvaujama projektinėje veikloje.

Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius įgyvendino projektą „Psichosocialinio darbo gerinimas kuriant partnerystę tarp socialinių tarnybų“ Nr. LLIV-242 pagal 2007-2013 m. Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programą.

Projekto įgyvendinimo trukmė – nuo 2012 m. vasario 1 d. iki 2013 m. spalio 31 d. Projektas sukūrė prielaidas socialinės situacijos pagerinimui ir socialiai neaktyvių asmenų iniciatyvos sužadinimui visose partnerių teritorijose. Buvo vykdomos veiklos, kuriomis siekta aktyvinti, mokyti ne tik socialinės rizikos asmenis, bet ir socialinius darbuotojus: seminarai, pažintiniai vizitai į socialines įstaigas, stovyklos, mokymai. Suremontuotos Linkuvos socialinių paslaugų centro ir Pakruojo nestacionarių paslaugų centro užimtumo patalpos, kuriose organizuojamas darbinis užimtumas centrų gyventojams. Bendra projekto vertė 323,5 tūkst. Lt., iš jų ES lėšos 275,0 tūkst. Lt., savivaldybės biudžeto -48,5 tūkst. Lt.

13. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ FINANSAVIMO IŠ SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO BŪDAI

26 lentelė

Eil. Nr.	Finansavimo būdai	Lėšos (tūkst. Lt)					
		2008 metai	2009 metai	2010 metai	2011 metai	2012 metai	2013 metai
1.	Socialinių paslaugų pirkimas	153,86	84,5	80,28	-	-	-
2.	Tiesioginis socialinių paslaugų įstaigų finansavimas	2 420,74	2 401,63	2 207,6	2 311,4	2 488,6	2 489,29
	Iš jo:						
2.1.	savivaldybės pavaldumo socialinėms įstaigoms	1 842,34	1 869,83	1 568,8	2 167,4	2 352,6	2 358,12
2.2.	savivaldybės pavaldumo ne socialinėms įstaigoms (Rozalimo vaikų darželis)	179,4	199,5	237,1	-	-	-
2.3.	Kitoms socialinių paslaugų įstaigoms: SADM pavaldumo įstaigoms, šeimynoms (pagal lėšų kompensavimo sutartis)	29,4	41,7	113,8	26,0	24,6	38,28
2.4.	Rajono VŠĮ ir NVO socialinėms įstaigoms (pagal lėšų kompensavimo sutartis)	369,6	290,6	287,9	118,0	111,4	92,89
	Viso socialinėms paslaugoms (1+2)	2 574,6	2 486,13	2 287,9	2 311,4	2 488,6	2 489,29
3.	NVO finansavimas (infrastruktūros, sociokultūrinės ir kitos socialinių paslaugų programos)	24,0	6,0	-	55,1	2,0	4,2
4.	ES projekto įgyvendinimui	-	-	-	-	27,4	21,1
	Iš viso (1+2+3+4)	2 598,6	2 492,13	2 287,9	2 366,5	2 518,0	2 514,59

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

14. LĖŠOS, REIKALINGOS ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ PLĖTRAI

Žmogiškųjų išteklių plėtra ankstesniuose socialinių paslaugų planuose nebuvo planuojama. Atsižvelgiant į esamą ekonominę rajono situaciją didinti lėšų darbo užmokesčio fondui nėra galimybių. Visgi, 2013 metais Linkuvos socialinių paslaugų centre įstigti užimtumo specialistų 2 etatai, 4 socialinio darbuotojo ir socialinio darbuotojo padėjėjo etatai. Siekiant teikti kokybiškas paslaugas, išlieka poreikis socialinių darbuotojų kompetencijų didinimui ir kaip žmogiškųjų išteklių plėtrai, darbui su senyvo amžiaus žmonėmis, neįgaliaisiais ir socialinės rizikos asmenimis.

15. SAVIVALDYBĖS FINANSINIŲ GALIMYBIŲ PALYGINIMAS SU NUMATYTŲ PRIEMONIŲ FINANSAVIMU

Savivaldybės biudžete lėšos socialinei veiklai finansuoti yra numatytos. Atsižvelgiant į savivaldybės biudžeto finansinius resursus, pokyčius socialinių paslaugų planą būtų tikslinga koreguoti. Prioritetą suteikti socialinės globos paslaugų finansavimui.

15.1. SAVIVALDYBĖS ORGANIZUOJAMŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮVERTINIMAS

Rajone veikia stacionarias ir nestacionarias socialinės globos paslaugas teikiančios įstaigos – Linkuvos socialinių paslaugų centras ir šio centro padaliniai: Savarankiško gyvenimo namai senyvo amžiaus žmonėms ir Savarankiško gyvenimo namai žmonėms su negalia, Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras, Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras, Pamūšio parapijiniai vaikų globos namai, šeimynos, vaikų dienos centrai ir kt. Įvertinus asmens poreikius, Socialinės rūpybos skyriaus vedėjo sprendimu, į įstaigas nukreipiami seni ir neįgalūs rajono gyventojai.

Socialinių paslaugų tinklas Pakruojo rajono savivaldybėje suformuotas vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais. Pagal statistinius duomenis yra pastebimos rajono gyventojų senėjimo tendencijos, todėl kasmet sudaromos eilės vienišų ir neįgalių rajono gyventojų, kurie turi būti nukreipiami į socialinės globos namus. Įvertinant savivaldybės organizuojamas socialines įstaigas, galima teigti, kad rajone sukurta gera socialinių paslaugų infrastruktūros sistema. Socialinės paslaugos rajone teikiamos įvairioms asmenų grupėms. Socialinės įstaigos turi pasiruošti licencijavimui. Tikslinga pertvarkyti vaikų globos įstaigas, renovuoti Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centrą, įkurti paramos šeimai centrą.

Socialinių paslaugų teikimo kokybei užtikrinti ir paslaugų poreikiui patenkinti būtina išlaikyti turimus socialinių darbuotojų, socialinių darbuotojų padėjėjų etatus.

Skatinti visuomenines organizacijas teikti bendrąsias socialines paslaugas. Kad būtų galima plėsti socialines paslaugas ir efektyviai naudoti lėšas, būtina ieškoti pigesnių socialinių paslaugų teikimo, pirkimo galimybių. Teikiamų socialinių paslaugų analizė ir detalus vertinimas atliktas 6.1 punkte.

V. PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖ

16. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLĖTROS VIZIJA

Ateinančių 2014 metų socialinių paslaugų plėtros vizija – rajono socialinės įstaigos teikia kokybiškas socialines paslaugas rajono gyventojams. Jos patrauklios savo inovatyvumu, socialinių paslaugų kokybe, prieinamumu ir atvirumu visuomenei. Pakruojo rajono socialinės įstaigos veikia pagal suteiktas licencijas.

Pertvarkyta vaikų globos sistema – sumažėjęs globojamų vaikų skaičius institucijose, daugiau vaikų globojama šeimose. Vaiko globa šeimoje – prioritetinė vaiko globos forma.

Sumažėjęs socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius, ženkliai mažesnis vaikų paimtų iš biologinių šeimų skaičius. Aktyviai socialinės priežiūros paslaugas teikia Pakruojo J. Krikštytojo parapijos, Lygumų bendruomenės ir Pamūšio kaimo bendruomenės vaikų dienos centrai.

Kokybiškos sociokultūrinės socialinės paslaugos teikiamos Linkuvos socialinių paslaugų centre ir Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centre. Organizuojamas turiningas gyventojų bei lankytojų užimtumas.

17. PROGNOZUOJAMOS SOCIALINĖS PASLAUGOS

Socialinės paslaugos bus organizuojamos pagal poreikius visoms žmonių grupėms: seniems, vienišiams ir neįgaliems asmenims, socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams bei vaikams, likusiems be tėvų globos. Kasdien planuojama suteikti socialinių paslaugų daugiau kaip 300 rajono gyventojų, iš jų per 100 vaikų.

Ilgalaikių socialinių paslaugų neplanuojama didinti, vidutiniškai per mėnesį numatoma šias paslaugas teikti iki 150 gavėjų. Globos poskyryje prie Slaugos ir palaikomojo gydymo skyriaus VŠĮ Pakruojo ligoninėje prognozuojama teikti socialinių paslaugų pagal poreikį.

Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas teikia Pakruojo parapijos vaikų dienos centras, Pamūšio kaimo bendruomenės ir Lygumų bendruomenės vaikų dienos centrai.

Dienos ir trumpalaikes socialinės globos paslaugas teikia Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras. Kasdien šias socialines paslaugas gauna apie 100 rajono gyventojų.

Klovainių ir Rozalimo bendruomenių centruose teikiamos bendrosios socialinės paslaugos seniūnijų gyventojams pagal poreikį.

Prognozuojama, kad, kaip ir kasmet, daugiausia bus suteikta bendrųjų socialinių paslaugų rajono gyventojams. Daugiau dėmesio reikėtų skirti smurtą šeimose patiriančioms šeimoms.

18. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO AUGIMO PERSPEKTYVA IR NUMATOMAS POKYTIS

Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva nenumatoma, pokytis neprognozuojamas.

Pakruojo rajone savivaldybės biudžeto lėšų dalis, skiriama socialinėms paslaugoms finansuoti ir pirkti, kinta labai nežymiai. Socialinėms paslaugoms finansuoti kasmet skiriamos lėšos sudaro apie 4 % savivaldybės biudžeto lėšų.

19. IŠTEKLIŲ PROGNOZĖ ATEINANTIEMS 3 METAMS

Išteklių prognozę ateinantiems 3 metams numatyti sudėtinga.

Numatoma, kad pagrindiniai socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai bus savivaldybės biudžetas ir valstybės specialiosios tikslinės dotacijos lėšos.

Įvertinę pastarųjų metų ekonomikos nuosmukį, rajoninių socialinių paslaugų plėsti nenumatoma. Šiuo periodu svarbu bent minimaliai užtikrinti jau paskirtas socialines paslaugas rajono žmonėms.

20. SIŪLOMOS PLĖSTI REGIONINĖS SOCIALINĖS PASLAUGOS, JŲ RŪŠYS IR PROGNOZUOJAMAS MASTAS

<u>Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes</u>	<u>Mastas (vietų sk.)</u>
Suaugusių neįgalių asmenų ir senyvo amžiaus asmenų ilgalaikė socialinė globa socialinės globos namuose asmenims su proto arba psichikos negalia	Pagal poreikį
Likusiems be tėvų globos vaikams su negalia, kuriems nustatyti mišrūs raidos ar intelekto sutrikimai	Pagal poreikį

VI. PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

21. PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪROS VYKDYTOJAI IR ETAPAI

Pakruojo rajono savivaldybės 2014 m. socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros subjektai:

- ▶ Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktorius;
- ▶ Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius.

22. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANO PRIEŽIŪROS ETAPAI IR ĮVERTINIMO REZULTATAI

Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai

27 lentelė

Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai	Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros įvertinimo rezultatai	Vertinimo terminai	Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai
Gerosios patirties sklaida	► Pasitarimai socialiniams darbuotojams ir specialistams	2014 metai	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius
Socialinių paslaugų analizė	► Socialinių įstaigų vadovų pasitarimai	2014 metų I–IV ketvirtis	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius
Socialinių paslaugų plano vertinimas	► Socialinių paslaugų plano ataskaita (parengta ir patalpinta 2015 metų socialinių paslaugų plane)	2015 metų I ketvirtis	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Per metus pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas bus vertinamas iki 2015 m. kovo 1 d. pagal 2014 m. socialinių paslaugų plano įgyvendintas priemones. Ataskaita bus pateikta Pakruojo rajono savivaldybės 2015 metų socialinių paslaugų plane.

23. PASIEKTŲ REZULTATŲ, TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ ANALIZĖ, NUMATTŲ VYKDYTI RIEMONIŲ EFEKTYVUMAS

Pasiekti rezultatai, įgyvendinti tikslai ir uždaviniai bus analizuojami ir tikslinami pasitarimuose, bendrų susirinkimų metu, bendradarbiaujant su socialinių paslaugų įstaigų vadovais bei darbuotojais, seniūnijų socialiniais darbuotojais, nevyriausybinių organizacijų atstovais.

Vertinant planą, bus analizuojama, ar pasiekti rezultatai, tikslai ir uždaviniai, ar įgyvendinama visos priemonės laukiamiems rezultatams pasiekti, ar skirtos numatytos lėšos. Bus analizuojama ar tenkinamas gyventojų poreikis socialinėms paslaugoms, jei ne – ieškoma alternatyvių paslaugų siekiant sumažinti poreikį kuriai nors paslaugų rūšiai. Taip pat bus kontroliuojama, ar visos plane numatytos priemonės įgyvendinamos, jei ne – analizuojamos priežastys.

Atliekant plano priežiūrą ar vertinant numatytų priemonių efektyvumą, bus vertinamas plano ir jo priemonių tikslingumas atsižvelgiant į kintančias aplinkybes ir veiksnius.

Vertinant vykdomų numatytų priemonių efektyvumą, bus vadovaujamosi Socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintais socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijais.